

DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p., poniedziałek, dn. 13 marca 1944 r.

Nr. 35

PRZYKŁAD AUSTRII

Dzisiaj mija 6 lat od chwili gdy Austria, pierwsze z państw jakie padły ofiarą agresji Hitlera, straciła swą niepodległość. Hitler, który wielokrotnie zapowiadał, że, bron Boże, nie ma najmniejszego zamiaru dokonywać włączenia Austrii do Niemiec, wystosował w dniu 11 marca 1938 roku ultimatum do rządu austriackiego z żądaniem ustąpienia ówczesnego kanclerza Austrii Schuschnigga i zastąpienia go przez osobę sprzyjającą reżimowi nacjonal-socjalistycznemu. Mianowany pod presją Niemiec nowy kanclerz Seyss-Inquart, przywódca nazistów austriackich natychmiast po objęciu władzy "zaprosił" wojska niemieckie, aby wkroczyły do Austrii, a w dwa dni później tj. 13 marca ogłosił włączenie Austrii w skład Rzeszy. Z tym dniem "Anschluss" - przez lat 20 zmora polityków europejskich - stał się faktem a Europa wkroczyła w wstępną, bezkrwawą fazę drugiej wojny światowej.

W rzeczywistości niepodległość Austrii przekreślona została jeszcze miesiąc wcześniej tj. 12 lutego 1938 roku, gdy Schuschnigg wezwany przez Hitlera do Berchtesgaden, pod jego naciskiem zgodził się na przyjęcie w skład rządu hitlerowców austriackich m. in. wyżej wspomnianego Seyss-Inquarta.

Zapewniając na prawo i lewo wszystkim o swym "patryjotyzmie" austriackim Seyss-Inquart wykorzystał swą stanowisko ministra spraw wewnętrznych w celu podminowania ustroju Austrii od wewnątrz i doprowadzenia stosunków w kraju do stanu wrzenia, który umożliwił Hitlerowi interwencję.

Dramatyczny koniec Austrii był klasycznym przykładem tego, że państwo które pozwala rządowi drugiego państwa na wtrącanie się w swoje wewnętrzne sprawy, płaci za tę utratę swą niepodległości. Musimy o tym pamiętać szczególnie teraz gdy obca potencja usiłuje narzucić nam rząd według swoich upodobań.

Wanda Wasilewska nie byłaby czym innym jak polskim Seyss-Inquarten.

W BERLINIE O SYTUACJI NA FRONCIE

Berlin, 12. III. Rzecznik rządu niemieckiego oświadczył dziś przedstawicielom prasy państw neutralnych, że walki na froncie wschodnim stają się gwałtowniejsze z godziny na godzinę. Rosjanie rzucili do boju nowe wielkie rezerwy. Szczególnie ciężkie walki toczą się w rejonach Orszy, Niebla, Pskowa, Ostrowa i Narwy. Rzecznik niemiecki nie mówił o sytuacji na Ukrainie.

FINLANDIA W STANIE NIEPEWNOŚCI

Sztokholm, 12. III. Niepokój w Finlandii wzrasta w miarę przedłużania się stanu niepewności co do decyzji rządu. Ciągłe jeszcze nie ogłoszono oficjalnie tekstu odpowiedzi fińskiej na propozycje sowieckie, ani też tekstu wystosowanej podobno przez Moskwę nowej noty. Dzisiejsza prasa szwedzka podkreśla, że dotychczasowa taktyka rządu fińskiego pogłębia wewnętrzny kryzys polityczny, który doprowadzić może do poważnego konfliktu. Szczególnie ostre formy przybiera zatarć między związkami zawodowymi, wypowiadającymi się za zawarciem pokoju, a ugrupowaniami pravicowymi, które nalegają na dalsze prowadzenie wojny. Zapowiedziana mowa marsz. Mannerheima do narodu fińskiego odwołana została w ostatniej chwili, nie ogłoszono również spodziewanego w ubiegły piątek oświadczenia rządowego. Tymczasem w Sztokholmie krążą uporczywe pogłoski, że do stolicy Szwecji przybyła z Helsinek nowa delegacja dla rokowań.

Pierwszy raz od początku wojny

DOENITZ ZAMIAST HITLERA

Berlin, 12. III. W dniu dalszejszym odbyły się w Niemczech doroczne uroczystości poświęcone pamięci żołnierzy niemieckich poległych w pierwszej wojnie światowej. Po raz pierwszy od początku obecnej wojny na głównej akademii w Berlinie nie przemawiał dziś Hitler. Zastąpił go dowódca floty niemieckiej adm. Doenitz. Nie wspominał on ani jednym słowem o sprawach wojny na morzu, nie obiecywał rydnych zwycięstw, jak czynił to Hitler w poprzednich latach. Tym razem adm. Doenitz oświadczył, że obecnym hasłem Niemiec jest: "Przetrwac za wszelką cenę" i że naród niemiecki musi być przygotowany na dalsze ciężkie ofiary.

W drodze z Kairu do Ankary

WOJSKOWA MISJA TURECKA W TEL-AWIVIE

Tel-Awiv, 12. III. W dniu wczorajszym przybyła do Tel-Awivu z Kairu wojskowa misja turecka w składzie 12 wyższych oficerów. Zadaniem tej misji w Egipcie polegało na odbiorze sprzętu, dostarczanego Turcji przez W. Brytanię i St. Zjednoczone; obecnie wobec przerwania dostaw członkowie misji powracają do Turcji.

W czasie pobytu oficerów tureckich w jednej z najdłuższych i najstarszych hotelowych w Tel-Awivie rozegrała się charakterystyczna scena. Orkiestra, biorąc gości za oficerów sowieckich, rozpoczęła grać popularną rosyjską melodię. Reakcja oficerów tureckich była tak wyraźna, że kierownik orkiestry zobowiązał się natychmiast w porządku i przerwano rozpoczętą melodię.

AMBASADOR TURECKI W LONDYNIE USTĄPIŁ

Ankara, 12. III. Długoletni ambasador turecki w Londynie M. Raouf Orbay ustąpił ze swego stanowiska, przyczyną jako oficjalny powód jego rezygnacji podano "zły stan zdrowia". Amb. Orbay był głównym twórcą traktatu brytyjsko-tureckiego i uchodził za gorącego zwolennika współpracy Turcji z aliantami. Aczkolwiek w londyńskich kołach politycznych wiadziano już dawno, że stan zdrowia ambasadora budzi zastrzeżenia, to jednak ustąpienie jego w obecnym okresie napięcia stosunków Turcji z W. Brytanią ma swoją wymowę.

Jednocześnie mówi się o możliwości szeregu dalszych zmian w tureckiej służbie dyplomatycznej oraz o spodziewanym ustąpieniu dotychczasowego szefa sztabu gen. Kiazim Orbay'a, którego miejsce zajęć ma jego dotychczasowy zastępca gen. Saleh Emartaj.

PAPEN CHCE WYKORZYSTAĆ MOMENT

Sztokholm, 12. III. Propaganda niemiecka stara się wszelkimi sposobami wykorzystać moment trudności między aliantami a Turcją i zjednać opinię turecką. Ambasador Rzeszy w Ankarze von Papen podjął na szeroką skalę zakrojoną akcję propagandową, m. in. zamierza on zorganizować wycieczkę dziennikarzy tureckich i przedstawicieli sfer gospodarczych do Niemiec. Papen czyni też wysiłki, aby zatrzeć wrażenie, jakie wywołały w Turcji ostatnie niepowodzenia niemieckie na froncie wschodnim.

Berlin, 12. III. Niemiecki rzecznik wojskowy wyraził na konferencji prasowej pogląd, że wielka ofensywa sowiecka na Ukrainie ma cele nie wojskowe lecz polityczne; chodzi mianowicie o wywarcie presji na Turcję.

NIEZGODA W RODZINIE ANTONESCU

Sztokholm, 12. III. Wiadomości nadchodzące z Bukaresztu wskazują na rosnące napięcie w Rumunii. Podobno wybuchł ostry konflikt między marsz. Antonescu i premierem Antonescu. Spodziewana jest wielka czystka w naczelnym dowództwie armii rumuńskiej i sztabie. Wielu generałów, którzy zwrócili się do marsz. Antonescu z żądaniem rozpoczęcia rokowań pokojowych z aliantami, odwołanych zostało ze swych stanowisk na skutek presji Berlina. Opozycja w łonie armii rumuńskiej jest coraz silniejsza. Dowódca jednej z dywizji gen. Romanescu aresztowany został wraz z całym swym sztabem pod zarzutem przygotowywania spisku.

Na froncie włoskim

PATROL POLSKI WZIAŁ JĘNCÓW

Algier, 12. III. Na wszystkich odcinkach frontu włoskiego trwały w ciągu ostatniej doby jedynie utarczki patroli. Na froncie VIII armii patrol polski, operujący w górach, wziął pewną ilość jeńców niemieckich.

1700 LOTÓW W CIĄGU DOBY

Londyn, 12. III. W ciągu ostatnich 24 godzin lotnictwo sojuszników przeprowadziło we Włoszech 1700 lotów, bombardując w nocy z soboty na niedzielę Genuę i inne obiekty w zachodnich Włoszech, w ciągu dnia zaś Florencję, Padwę i Orvieto. Zestrzelono 36 maszyn niemieckich kosztem 14 samolotów własnych. Zdjęcia dokonane po ostatnim nalocie na Tulon wykazały, że trafiono w porcie 1 kontrtorpedowiec, 1 okręt podwodny, 2 statki handlowe, ponadto zbombardowano celnie suche doki i inne urządzenia portowe, fabrykę kabli, gazownię oraz fabrykę amunicji.

OFENSYWA SOWIECKA NA UKRAINIE

Londyn, 12. III. Na Ukrainie trwa odwrót niemiecki na szerokim froncie od Tarnopola aż po Żuk Dniepru. Moskwa podaje, że Niemcy wycofują się w panice, pozostawiając wielkie ilości czołgów i zmotoryzowanych dział. Największe postępy poczyniły wojska sowieckie na centralnym odcinku linii niemieckich w rejonie Humnia, gdzie Rosjanie wbili szereg klinów w stanowiska obronne Niemców. Armia drugiego frontu ukraińskiego uderza w Żuk Dniepru z północy i wschodu. Na północnym odcinku Rosjanie doszli do rzeki Boh na szerokości kilkudziesięciu kilometrów, na południowo-wschodnim krańcu przekroczyli dolny bieg rzeki Ingulec. "Prawda" donosi, że natarcie sowieckie jest tak szybkie, iż Niemcy nie zdążyli zniszczyć mostów na rzece Boh. Dziś doniesiono, że IV armia frontu ukraińskiego sforsowała dolny bieg Dniepru i zajęła m. Berysław /60 km. na wsch. od Chersonia/. Na północnym froncie toczą się zacięte walki o przyczółek sowiecki na zachodnim brzegu rzeki Narwa na południe od miasta o tej samej nazwie.

ROZNE WIADOMOSCI

- W niedzielę za dnia "Liberators" bombardowały rejon Pas de Calais, dokonując nalotu bez eskorty myśliwców. Wszystkie bombowce amerykańskie powróciły do baz. W nocy z soboty na niedzielę bombowce brytyjskie typu Mosquito bombardowały Hamburg i inne obiekty w zach. Niemczech. Nie powrócił 1 samolot.

- Z Ankary donoszą, że b. niemiecki attache pracy Paulus pozbawiony został obywatelstwa niemieckiego wobec odmowy wyjazdu do Berlina. Przybył on do Stambułu.

- Niemieckie działa dalekonośne ostrzeliwały w niedzielę wybrzeża Anglii poprzez kanał La Manche.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 13. III. Według ostatnich depesz, opór niemiecki w Tarnopolu jest coraz silniejszy. Zacięte walki uliczne trwają.

Londyn, 13. III. Papież przemawiał z balkonu Bazyliki św. Piotra z okazji 5-iej rocznicy obłęcia Stolicy Apostolskiej. Ojciec św. nawoływał do pokoju i oszczędzania Rzymu przez strony walczące.